

Rapport for 4. kvartal 2016

Eika Forsikring

Ved din side.

Hovedtall

	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	Året 2016	Året 2015
Premievekst f.e.r	2,4 %	3,3 %	3,4 %	4,2 %
Skadeprosent f.e.r	58,4 %	55,5 %	65,6 %	64,1 %
Combined ratio f.e.r	82,2 %	72,6 %	84,0 %	80,5 %
Egenkapitalavkastning (annualisert)	29,5 %	42,1 %	25,8 %	28,2 %
Solvensmargin	-	-	155 %	160 %
Porteføljeavkastning (annualisert)	3,5 %	3,7 %	2,6 %	1,6 %
Resultat før skattekostnad (millioner kroner)	118	179	395	449
Avviklingsgevinster (millioner kroner)	34	54	126	117
Rapporterte storskader (>2 millioner kroner)	6	13	41	36

Rapport 4. kvartal 2016

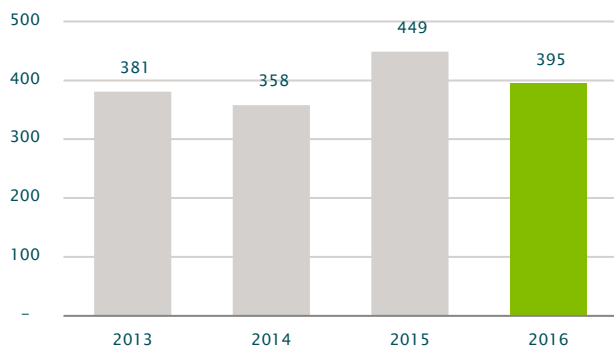
Eika Forsikring leverer skade- og personforsikring i privat-, landbruks- og næringslivsmarkedet. Salg av selskapets produkter skjer gjennom bankene i Eika Alliansen og andre utvalgte distributører. Eika Forsikring AS er et datterselskap i Eika Gruppen AS og har sitt hovedkontor på Hamar.

Resultat- og balanseutvikling

Selskapet oppnådde i fjerde kvartal et resultat før skatt på 118 millioner kroner (179). Annualisert egenkapitalavkastning etter skatt var på 29,5 prosent (42,1). Resultatet før skatt samlet for året utgjør 395 millioner kroner (449), som gir en egenkapitalavkastning etter skatt på 25,8 prosent (28,2).

Resultat før skatt

Millioner kroner

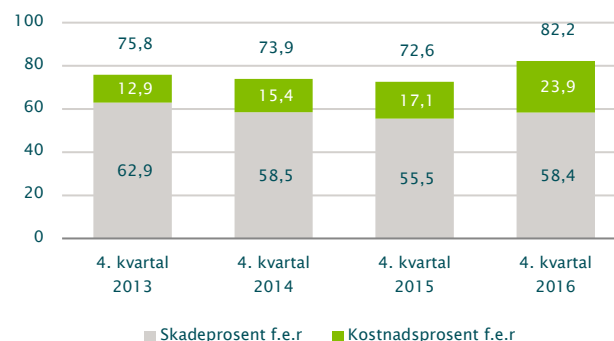

Resultatet gjenspeiler et moderat nivå av storskader og en noe økt skadefrekvens sammenlignet med 2015. Økt skadefrekvens har i første rekke sammenheng med værforholdene, spesielt i første kvartal. Skadeprosent f.e.r. i kvartalet var 58,4 (55,5). Skadeprosent f.e.r. hittil i år utgjør 65,6 prosent (64,1).

Selskapet har i liten grad vært direkte eksponert for ekstremvær og naturskader gjennom året. Selskapets kostnader i denne forbindelse er i all vesentlighet knyttet til dets andel av utbetalinger fra Norsk Naturskadepool.

Skade- og kostnadsprosent

Prosent

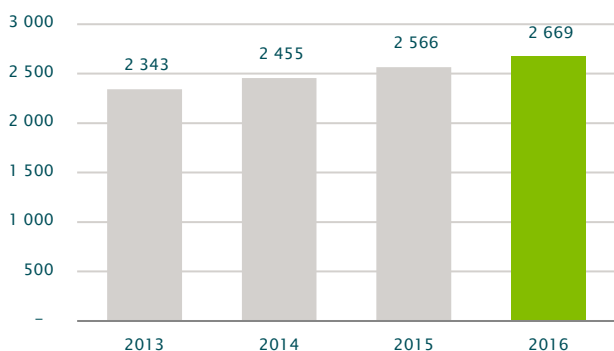
Selskapet resultatførte i fjerde kvartal avviklingsgevinster f.e.r. på 34 millioner kroner (54). Avviklingsgevinst f.e.r. hittil i år utgjør 126 millioner kroner (117). Bak avviklingsresultatet hittil i år ligger også en inntektsføring av 24 millioner kroner som følge av at minstekravet til forsikringstekniske avsetninger ikke lenger er gjeldende etter at Solvens II ble innført fra 1. januar 2016. Den underliggende lønnsomhet i selskapets portefølje er god. Over tid har det vært en nedadgående trend med færre meldte personsykdommer for motor.

Ved innføring av Solvens II og implementering av ny årsregnskapsforskrift fra 1. januar 2016 falt det tidligere særnorske kravet om sikkerhetsavsetning for norske skadeforsikringsselskaper bort. Eika Forsikrings bokførte sikkerhetsavsetning per 31. desember 2015 er derfor oppløst med virkning fra 1. januar 2016, og har netto for utsatt skatt gått til styrking av selskapets egenkapital. Sammenligningstallene for 2015 er omarbeidet.

Kostnadsprosent f.e.r. utgjorde 23,9 (17,1) i fjerde kvartal. Hittil i år utgjør kostnadsprosenten f.e.r. 18,4 prosent (16,4). Sammenlignet med tidligere perioder har selskapets kostnadsprosent økt. Dette har hovedsakelig sammenheng med økte kostnader knyttet til investeringer innen IT, digitaliserings- og strategiske prosjekter, samt økte distributørprovisjoner. En del av kostnadsøkningen i fjerde kvartal skyldes engangskostnader i forbindelse med systemkonvertering.

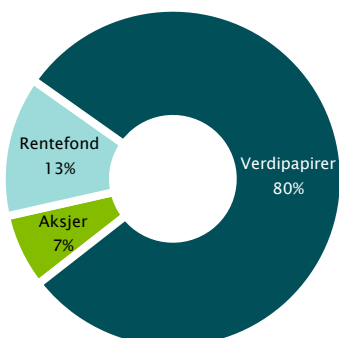
Selskapet har porteføljevækst innenfor flere bransjer, noe som sammen med ordinær prisregulering har bidratt til økte premieinntekter i perioden. Bestandspremien per 31. desember 2016 utgjør 2.669 millioner kroner, hvilket tilsvarer en vekst på 4,0 prosent fra 31.12.2015. Premieinntektene for egen regning hittil i år har økt med 63 millioner kroner sammenlignet med samme periode i fjor, tilsvarende 3,4 prosent (4,2). Årets bestandsvekst anses positiv sett i lys av at selskapets distribusjonsavtale med OBOS opphørte med virkning fra 1. januar 2016. Underliggende annualisert bestandsvekst, korrigert for den del av OBOS-porteføljen som hittil er gått ut, utgjør 6,8 prosent.

Bestandspremie
Millioner kroner

Selskapet har en konservativ forvaltningsstrategi, og verdipapirporteføljen består i stor grad av investeringer i norske rentepapirer med god kredittkvalitet. Aksjeandelen holdes relativt stabil over tid og utgjorde ved utgangen av kvartalet 7,2 prosent. Netto finansinntekter i kvartalet utgjorde 28 millioner kroner (27). Netto finansresultat for året utgjør 80 millioner kroner (47), som tilsvarer en porteføljevækst på 2,6 prosent. En generell spreadinggang har gitt positiv utvikling for rentepapirene, og etter et negativt første kvartal har også aksjefondene vist en positiv utvikling.

Verdipapirportefølje
Prosent

Risikoforhold og solvensgrad

Virksomheten i Eika Forsikring er eksponert for flere ulike typer risiko, men først og fremst forsikringsrisiko og markedsrisiko. Selskapet legger vekt på å ha en løpende styring og oppfølging av alle risikoer virksomheten er eksponert for. Det er over tid etablert funksjoner, systemer og roller for å drive god risikostyring. Selskapets intensive arbeid gjennom flere år knyttet til forberedelser for implementeringen av Solvens II-regelverket har styrket og utviklet selskapets risikostyring.

Selskapets resultatmål er en avkastning på egenkapitalen på minimum 20 prosent. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppfylles gjennom effektiv utnyttelse av tilgjengelig risikokapital. Selskapet har implementert Solvens II regelverkets standardmodell for beregning av tapsrisiko og kapitalkrav for de ulike risikoområder. Kapitalsituasjonen i selskapet anses som god og tilpasset selskapets risikoappetitt. Basert på Eika Forsikring sin forståelse av gjeldende regelverk og Finanstilsynets syn på tellende kapital, er selskapets solvensmargin ved utgangen av året på 155 prosent.

Som et ledd i optimaliseringen av selskapets kapitalstruktur utstedte selskapet i desember 2015 et tidsbegrenset ansvarlig lån på 250 millioner kroner. Betingelsene knyttet til lånet kvalifiserer til at kapitalen kan medregnes som Tier II -kapital etter solvensregelverket.

Risikostyringen skal videre bidra til at forretningsmessige muligheter utnyttes og at potensielt negative resultatutslag begrenses i størst mulig grad. Selskapet styrer etter vedtatte risikopolicyer og det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomganger som skal sikre at selskapet håndterer risikofaktorene på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Det er ingen vesentlige endringer i det overordnede risikobildet ved utgangen av fjerde kvartal 2016 sammenlignet med selskapets omtale i årsrapporten for 2015.

I løpet av 2015 og 2016 har Finansdepartementet kommet med enkelte avklaringer vedørende skadeforsikringsselskapenes solvensberegning og rapportering under Solvens II. Det vises til note 1 for en forklaring av endret regnskapsrapportering. Til tross for at Solvens II ble gjort gjeldende i norsk rett fra 1. januar 2016, gjenstår en avklaring knyttet til behandling av avsetningen til Skadeforsikringsselskapenes garantiordning under det nye solvensregimet. Avsetning til Garantiordningen er derfor ikke definert som en del av Eika Forsikring sin bufferkapital per 31. desember 2016. Endelig konklusjon på selskapenes behandling av avsetning til Garantiordningen under Solvens II vil følge som resultat av Banklovkomisjonens arbeid med ordningens framtidige eksistens og eventuelle utforming.

Det gjenstår avklaring av hvilke skattemessige konsekvenser norske forsikringsselskaper vil bli stilt overfor som konsekvens av implementeringen av det nye solvensregimet, men vedtatt statsbudsjett for 2016 avklarer at selskapene vil møte samme skatteregime i 2016 som tidligere.

Finansdepartementet har utsatt sin innstilling til skattemessige lovendringer knyttet til innføringen av Solvens II etter en omfattende høringsrunde. Eika Forsikring og bransjen har gjennom Finans Norge kommet til enighet om felles syn og fronter dette mot myndighetene med den hensikt å redusere ulempene slik at disse forholdene ikke påvirker selskapenes solvensgrad negativt. Dette gjelder både eventuelle skattemessige engangseffekter som oppstår som konsekvens av endrete prinsipper for måling av forsikringstekniske avsetninger på implementeringstidspunktet, samt grunnlaget for

framtidig skattemessig fradragsrett for løpende avsetninger under det nye solvensregimet.

Utsiktene framover

Forsikringsbransjen er preget av konkurranse og økende kundefokus. Konkurransesituasjonen er intensivert over de senere år, blant annet gjennom økt satsing på skadeforsikring fra etablerte finanskonsern. God risikoseleksjon og fortsatt effektivisering av driften vil være viktig for å opprettholde lønnsomheten i selskapet fremover.

Fokuset på utvikling i forsikringsbransjen er høyt ettersom bransjeaktørene må forholde seg til endrete kundepreferanser og økte krav til effektiv drift. Kundene stiller stadig høyere krav til selskapets tjenesteleveranse. Sentralt i denne sammenheng står enkelhet i produktene og høy grad av tilgjengelighet fra selskapets side både i tid og gjennom ulike plattformer. Eika Forsikring følger denne utviklingen, blant annet gjennom at kundene nå gis mulighet til både å kjøpe produkter digitalt, samt å melde skade digitalt. Eika Forsikring har likevel tro på at en vesentlig del av kundene fortsatt ønsker den lokale tilstedeværelse og gode direkte relasjon man kan få med sin lokalbank, og ser et stort potensiale for videre vekst også gjennom denne salgskanalen. Årets bestandspremieutvikling understøtter dette. Eika Forsikring arbeider derfor med å utvikle gode digitale løsninger som forenkler kundenes hverdag og styrker bankenes posisjon som ledende på personlig og omsorgsfull kundebetjening til folk flest og lokalt næringsliv.

Vi forventer at eksisterende bransjeaktører fremover også vil komme til å møte konkurranse gjennom at selskaper fra andre bransjer utfordrer forsikringsmarkedet basert på helt nye forutsetninger for risikoseleksjon og skreddersydd kundeorientert distribusjon. Dette utfordrer de tradisjonelle forretningsmodeller og -strategier, og vil

kunne endre bransjens struktur og tenkemåte. Eika Forsikring står godt rustet til å møte disse utfordringene, og vil kontinuerlig jobbe med å tilpasse oss de endringer som vil måtte komme for derigjennom å opprettholde og styrke vår konkurransekraft ytterligere.

Med fokus på lokalbankens verdigrunnlag og med økende endringstakt både i alliansen og selskapet, ser Eika Forsikring store muligheter fremover. Kombinasjonen av solid drift, god lønnsomhet og fornøyde kunder gir selskapet gode forutsetninger for å hevde seg i den stadig tøffere konkurransen om kundene.

Det er usikkerhet knyttet til internasjonale konjunkturer og hvordan disse vil påvirke Norge på sikt. Forventningene til den nærmeste tids finansavkastning er på denne bakgrunn moderate.

Som tidligere varslet har Regjeringen i statsbudsjett for 2017 vedtatt å innføre finansskatt gjeldende fra 1. januar 2017. Vedtaket medfører at skattesatsen på alminnelig inntekt for selskap innenfor finanssektoren videreføres med 25 prosent mot en generell reduksjon av skattesats på alminnelig inntekt til 24 prosent for andre bransjer. Videre belastes selskapene med en særavgift tilsvarende 5 prosent av arbeidsgiveravgiftsgrunnlaget. For Eika Forsikring vil denne særavgiftens belastning utgjøre i størrelsesorden 5 - 6 millioner kroner for 2017.

De regulatoriske rammebetingelser for forsikringsnæringen er stadig i endring. Nivåer og innretninger i disse endringene er vanskelige å forutse eksakt, men hovedlinjene synes tydelige. Etter styrets vurdering er selskapet solid og godt tilpasset og forberedt på de reguleringer som vil komme.

9. februar 2017
Styret i Eika Forsikring AS

Audun Bø
Styrets leder

Erica Blakstad

Arne Martin Laukvik

Sverre V. Kaarbøe

Mette Kamsvåg

Hans Kristian Glesne

Kristin Rønning

Trond Bøe Svestad
Administrerende direktør

Resultatregnskap

Beløp i tusen kroner	Note	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	Året 2016	Året 2015
TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING					
<i>Premieinntekter</i>					
Opptjente bruttopremier	Note 2	661 907	638 139	2 584 806	2 485 706
Gjenforsikringsandel av opptjent bruttopremie		-173 171	-160 609	-678 940	-642 724
Sum premieinntekter for egen regning		488 736	477 530	1 905 866	1 842 982
Andre forsikringsrelaterte inntekter		6 462	20 951	21 705	42 418
<i>Erstatningskostnader i skadeforsikring</i>					
Brutto erstatningskostnad		361 550	365 041	1 603 844	1 517 361
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader		-76 242	-100 011	-354 247	-335 137
Sum erstatningskostnader for egen regning	Note 2	285 308	265 031	1 249 597	1 182 224
<i>Forsikringsrelaterte driftskostnader</i>					
Salgskostnader	Note 2	103 820	83 402	366 848	323 849
Forsikringsrelaterte adm. kostnader inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring	Note 2	71 104	49 938	194 621	158 972
Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring	Note 2	-58 266	-51 698	-210 400	-180 712
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		116 659	81 642	351 069	302 108
Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring		93 231	151 808	326 905	401 068
IKKE - TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING					
<i>Netto inntekter fra investeringer</i>					
Renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler		23 017	22 874	65 275	64 463
Verdiendring på investeringer		7 578	5 361	8 473	-27 366
Realisert gevinst og tap på investeringer		-1 699	-182	9 018	12 538
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer		-747	-719	-3 104	-2 683
Sum netto inntekter fra investeringer		28 150	27 333	79 662	46 953
Andre inntekter		344	486	1 472	2 695
Andre kostnader		3 589	1 104	13 433	2 104
Resultat av ikke -teknisk regnskap		24 904	26 715	67 701	47 545
Resultat før skattekostnad		118 135	178 524	394 606	448 613
Skattekostnad		22 760	45 288	91 947	121 531
Resultat før andre resultatkomponenter		95 375	133 236	302 659	327 082
Aktuarielle gev/tap pensjoner		-	3 543	-	3 543
Skatt på andre resultatkomponenter		-	-886	-	-886
TOTALRESULTAT		95 375	135 893	302 659	329 739

Balanse - Eiendeler

Beløp i tusen kroner	Note	31.12.2016	31.12.2015
Immaterielle eiendeler			
Andre immaterielle eiendeler		13 168	17 331
Sum immaterielle eiendeler		13 168	17 331
Finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	Note 5,7	235 466	250 125
Obligasjoner og andeler	Note 4,7	2 935 375	2 926 647
Sum finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi		3 170 841	3 176 771
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring			
Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	Note 3	322 864	293 493
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetninger	Note 3	655 814	629 841
Sum gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring		978 678	923 334
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med direkteforsikring		1 019 786	912 968
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring		-	2 476
Andre fordringer		4 760	1 107
Sum fordringer		1 024 546	916 550
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr		10 587	12 744
Kasse, bank		221 936	237 173
Utsatt skattefordel		10 339	25 871
Sum andre eiendeler		242 862	275 787
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		6 145	5 817
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		6 145	5 817
SUM EIENDELER		5 436 240	5 315 590

Balanse - Gjeld og egenkapital

Beløp i tusen kroner	Note	31.12.2016	31.12.2015
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital		175 000	175 000
Annen innskutt egenkapital		191 508	191 508
Sum innskutt egenkapital		366 508	366 508
Opptjent egenkapital			
Naturskadekapital		71 013	57 831
Avsetning til garantiordning		109 793	105 223
Annen opptjent egenkapital		492 712	509 464
Sum opptjent egenkapital		673 517	672 518
SUM EGENKAPITAL		1 040 025	1 039 026
Ansvarlig lånekapital			
Ansvarlig lån	Note 6	249 072	249 125
Sum ansvarlig lånekapital		249 072	249 125
Forsikringsforpliktelse brutto i skadeforsikring			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	Note 3	1 297 929	1 222 963
Brutto erstatningsavsetning	Note 3	2 113 648	2 021 634
Sum brutto forsikringsforpliktelse i skadeforsikring		3 411 577	3 244 597
Avsetninger for forpliktelse			
Pensjonsforpliktelse		-	10 829
Skyldig betalbar skatt		-	6 709
Utsatt skatt		73 345	70 270
Andre forpliktelse		1 014	1 014
Sum avsetning for forpliktelse		74 360	88 824
Forpliktelse			
Forpliktelse i forbindelse med direkte forsikring		39 750	30 835
Forpliktelse i forbindelse med gjenforsikring		137 023	151 038
Forpliktelse til selskap i samme konsern		380 531	445 025
Andre forpliktelse		62 022	34 348
Sum forpliktelse		619 326	661 246
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Andre påløpte kostnader		41 881	32 773
Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		41 881	32 773
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		5 436 240	5 315 590

Oppstilling av endring i egenkapital

Beløp i tusen kroner	Aksjekapital	Annen innskutt egenkapital	Forsikrings- tekniske avsetninger	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31. desember 2014	175 000	191 508	182 061	281 847	830 416
Prinsippendring pensjon IAS 19	-	-	-	-7 695	-7 695
Prinsippendring endring sikkerhetsavsetning	-	-	-	209 590	209 590
Overført naturskadekapital	-	-	-26 025	26 025	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1 397	-1 397	-
Periodens resultat	-	-	-	54 093	54 093
Egenkapital per 31. mars 2015	175 000	191 508	157 433	562 464	1 086 405
Overført naturskadekapital	-	-	3 495	-3 495	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1 298	-1 298	-
Periodens resultat	-	-	-	65 677	65 677
Egenkapital per 30. juni 2015	175 000	191 508	162 226	623 348	1 152 082
Overført Naturskadekapital	-	-	-2 457	2 457	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1 251	-1 251	-
Periodens resultat	-	-	-	74 075	74 075
Egenkapital per 30. september 2015	175 000	191 508	161 020	698 630	1 226 157
Overført naturskadekapital	-	-	841	-841	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1 192	-1 192	-
Periodens resultat	-	-	-	135 893	135 893
Avgitt konsernbidrag	-	-	-	-323 025	-323 025
Egenkapital per 31. desember 2015	175 000	191 508	163 053	509 464	1 039 026
Overført naturskadekapital	-	-	-5 878	5 878	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1 278	-1 278	-
Periodens resultat	-	-	-	31 853	31 853
Egenkapital per 31. mars 2016	175 000	191 508	158 453	545 918	1 070 879
Overført naturskadekapital	-	-	4 125	-4 125	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1 051	-1 051	-
Periodens resultat	-	-	-	95 383	95 383
Egenkapital per 30. juni 2016	175 000	191 508	163 629	636 124	1 166 262
Overført naturskadekapital	-	-	7 148	-7 148	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1 117	-1 117	-
Periodens resultat	-	-	-	80 048	80 048
Egenkapital per 30. september 2016	175 000	191 508	171 895	707 907	1 246 310
Overført naturskadekapital	-	-	7 788	-7 788	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1 123	-1 123	-
Periodens resultat	-	-	-	95 375	95 375
Avgitt konsernbidrag	-	-	-	-301 659	-301 659
Egenkapital per 31. desember 2016	175 000	191 508	180 806	492 711	1 040 025

Kontantstrømoppstilling

Beløp i tusen kroner	Året 2016	Året 2015
KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Innbetalte premier	2 885 389	2 672 207
Utbetalte gjenforsikringspremier -netto etter provisjon	-792 760	-639 605
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser	-1 415 213	-1 304 332
Innbetalte gjenforsikringsoppgjør for erstatninger og forsikringsoppgjør	331 811	338 025
Utbetalinger til ansatte, pensjonsinnretninger, arbeidsgiveravgift mv.	-118 867	-107 293
Utbetalinger av øvrige driftsutgifter mv.	-534 711	-455 730
Innbetalinger av renter og utbytte	56 358	64 009
Utbetaling ved kjøp av driftsmidler	-6 813	-26 217
Innbetalinger ved salg av finansielle eiendeler	764 033	809 778
Utbetalinger til investeringer i finansielle eiendeler	-741 909	-1 215 052
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	427 317	135 789
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
Utbetalt til konsernselskap	-442 500	-350 000
Innbetalt ansvarlig lånekapital	-53	249 125
Netto kontantstrøm fra finansielle aktiviteter	-442 553	-100 875
Netto endring bankinnskudd, kontanter og lignende	-15 237	34 914
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende per 1. januar	237 173	202 259
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende ved utg. av perioden	221 936	237 173

Noter

Note 1 – Regnskapsprinsipper mv.

Regnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven av 1998 og Forskrift av 18. desember 2015 om årsregnskap for skadeforsikrings-selskaper, herunder bestemmelsen om IAS 34 «Delårsrapportering».

En beskrivelse av de regnskapsprinsipper selskapet har lagt til grunn ved avleggelse av delårsregnskapet per 31. desember 2016 fremkommer i årsregnskapet for 2015. Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2015.

Årsregnskapet for 2015 ble utarbeidet etter tidligere gjeldende regnskapsforskrift for skadeforsikringsselskaper av 16. desember 1998. Finansdepartementet vedtok 18. desember 2015 endring i årsoppgjør forskriften med virkning fra 1. januar 2016. I forhold til de beskrevne regnskapsprinsipper i årsrapporten for 2015, er følgende endringer av vesentlig betydning implementert i delårsregnskapet som følge av divergerende bestemmelser i henholdsvis gammel og ny forskrift:

- Det foretas ikke lenger beregning og overføring av allokert investeringsavkastning fra ikke-teknisk til teknisk regnskap og de aktuelle regnskapslinjer presenteres ikke i regnskaper utarbeidet etter ny forskrift.
- Sikkerhetsavsetning er bortfalt som forsikringsteknisk avsetning, da denne ikke anerkjennes som sådan etter ny forskrift. Beregnet sikkerhetsavsetning per 31. desember 2015, netto etter utsatt skatteforpliktelse, er behandlet som prinsippendring og er dermed ført direkte mot annen egenkapital per 1. januar 2016. Behandling som prinsippendring er basert på en vurdering av at opphør av avsetningen utelukkende er motivert av en lovmessig endring, ikke endringer i forutsetninger eller ny informasjon knyttet til et tidligere estimat.
- Resultatregnskapet er forenklet gjennom at enkelte regnskapslinjer benyttet i årsregnskapet for 2015 er slått sammen i delårsrapporten for 2016 i henhold til oppstillingsplanen i ny regnskapsforskrift.

Bruk av estimat og skjønn

Ved utarbeidelsen av delårsregnskapet har det vært brukt estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader samt opplysninger om potensielle forpliktelser. Vesentlige estimat relaterer seg til forsikringstekniske avsetninger og verdsettelse av finansielle instrumenter. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når det foreligger grunnlag for å fastsette nye estimater.

Endringer i regnskapsprinsipper og presentasjon

I de tilfeller nye regnskapsprinsipper tas i bruk eller poster i regnskapet klassifisering på annen måte, omarbeides tall fra tidligere perioder for å gjøre regnskapene sammenlignbare.

Sammenligningstallene er omarbeidet i henhold til endringer i bokføring av sikkerhetsavsetning. Dette innebærer at presentasjon av fjorårstallene følger oppstilling som følger av ny regnskapsforskrift, herunder sammenslåing av resultatlinjer og fravær av allokert investeringsavkastning. Videre er beregnet sikkerhetsavsetning, netto etter utsatt skatt, per 1. januar 2015 gått til styrking av annen egenkapital på dette tidspunktet.

2015 tallene framstår dermed som om regnskapsforskriften av 18. desember 2015 var gjeldende også i 2015, og er således sammenlignbare med årets tall.

Note 2 – Premieinntekter, erstatningskostnader m.v.

Premieinntekter mv.

Beløp i tusen kroner	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	Året 2016	Året 2015
Forfalte bruttopremier	666 906	650 231	2 769 772	2 523 313
Opptjente bruttopremier	661 907	638 139	2 584 806	2 485 706
Påløpte bruttoerstatninger	361 550	365 041	1 603 844	1 517 361
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	174 925	133 340	561 469	482 821
Opptjent premie - reass.	173 171	160 609	678 940	642 724
Påløpte erstatninger - reass.	76 242	100 011	354 247	335 137
Provisjonsinntekter	58 266	51 698	210 400	180 712
Gjenforsikringsresultat	38 663	8 900	114 293	126 875

Erstatningskostnader

Beløp i tusen kroner	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	Året 2016	Året 2015
Betalte bruttoerstatninger	403 195	354 452	1 511 830	1 438 977
Gjenforsikringsandel av betalte bruttoerstatninger	-89 382	-94 908	-328 274	-341 691
Brutto endring i erstatningsavsetninger	-41 645	10 589	92 014	78 383
Endring i gjenfors. andel av brutto erstatningsavsetninger	13 139	-5 103	-25 973	6 554
Erstatningskostnader for egen regning	285 307	265 030	1 249 597	1 182 224

Note 3 – Forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring

Beløp i tusen kroner	31.12.2016	31.12.2015
Avsetning for ikke opptjent premie, brutto	1 297 929	1 222 963
Erstatningsavsetning brutto	2 113 648	2 021 634
Sum forsikringstekniske bruttoavsetninger	3 411 577	3 244 597
Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	322 864	293 493
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	655 814	629 841
Sum gjenforsikringsandel av forsikringstekn. bruttoavsetninger	978 678	923 334
Sum avsetning for egen regning	2 432 899	2 321 262

Note 4 – Obligasjoner og andeler til virkelig verdi

Obligasjoner fordelt på utstedersektor

Beløp i tusen kroner	Gj.snitt. eff.rente	Modifisert durasjon	Pålydende	Kostpris	Markedsverdi
Stat	0,84 %	0,10	45 000	45 000	45 102
Kommuner og fylkeskommuner	1,68 %	1,71	300 641	305 507	306 589
Obligasjoner med fortrinnsrett	1,47 %	0,86	670 000	685 129	687 680
Forretningsbanker	1,73 %	1,74	175 000	177 728	179 517
Sparebanker	1,70 %	0,50	1 278 500	1 297 036	1 295 866
Sum markedsbaserte verdipapir			2 469 141	2 510 401	2 514 754

Rentefond

Beløp i tusen kroner	Antall	Kostpris	Markedsverdi
Verdipapirfondet Eika Kreditt	111 921	112 518	80 648
Verdipapirfondet Eika Obligasjon	95 287	95 887	47 494
Verdipapirfondet Eika Likviditet	80 290	81 040	81 988
Verdipapirfondet Eika Pengemarked	46 526	48 002	114 575
Verdipapirfondet Eika Sparebank	81 394	83 286	95 916
Sum rentefond		420 733	420 621

Sum markedsbaserte obligasjoner og andeler		2 931 134	2 935 375
--	--	-----------	-----------

Selskapet har avtale om aktiv forvaltning. Ved prisberegning av obligasjoner, sertifikater og underliggende papirer i rentefond benytter forvalter priser fra Nordic Bond Pricing. Verdipapirfondenes forening og Nordic Trustee står bak selskapet Nordic Bond Pricing som publiserer uavhengige priser på obligasjoner.

Note 5 – Aksjer og andeler til virkelig verdi

Aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet

Beløp i tusen kroner	Antall	Kurs	Anskaffelseskost	Markedsverdi
Verdipapirfondet Eika Norge	22 603	4 781	74 845	108 067
Verdipapirfondet Eika Norden	10 892	5 548	42 231	60 423
Verdipapirfondet Eika Global	45 091	1 485	42 363	66 975
Sum aksjefond			159 439	235 466

Selskapet har avtale om aktiv forvaltning. Ved prisberegning av underliggende papirer i rentefond benytter forvalter priser fra Nordic Bond Pricing. Verdipapirfondenes forening og Nordic Trustee står bak selskapet Nordic Bond Pricing som publiserer uavhengige priser på obligasjoner.

Markedsverdi på unoterte illikvide omløpsaksjer i aksjefond er fastsatt ved bruk av modeller hvor verdien blant annet estimeres basert på verdiutviklingen av børsnoterte likvide aksjer som anses å være sammenlignbare med selskapets investeringer. For øvrige unoterte finansielle investeringer benyttes observerbare transaksjoner i markedet som grunnlag for prisingen.

Note 6 – Ansvarlig lånekapital

Beløp i tusen kroner	Ramme	Val.	Rente	Rentebetingelser	Opptak	Forfall	31.12.2016	31.12.2015
NO0010753346	250 000	NOK	Flytende	3M Nibor + 3,50%	2015	2045	250 000	250 000
Amortiserte kostnader							-928	-875
Sum ansvarlig lån							249 072	249 125

Ansvarlig obligasjonslån 250 millioner kroner har innløsningsrett for utsteder, første gang 11. desember 2025.

Note 7 – Investering klassifisert ut fra usikkerhet i verdsettelsen

Obligasjoner, aksjer og andeler fordelt på utstedersektor

Beløp i tusen kroner	Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	Sum
Aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet	235 466	420 621	656 087
Obligasjoner til virkelig verdi over resultatet	-	2 514 754	2 514 754
Sum markedsbaserte obligasjoner, andeler og aksjer	235 466	2 935 375	3 170 841

Kvoterte priser

Kategorien inneholder investeringer i aksjefond der fondets investering, i all hovedsak, er i børsnoterte likvide aksjer samt investeringer i statsobligasjoner. Investeringene er verdsatt til fondets offisielle kurser eller børskurser.

Observerbare forutsetninger

Kategorien inneholder investeringer i rentefond og obligasjoner, hovedsakelig utstedt av kommuner og finansinstitusjoner. Investeringene er verdsatt til offisielle fondskurser eller basert på kurser fra Nordic Bond Pricing. Verdipapirfondenes forening og Norsk Tillitsmann står bak selskapet Nordic Bond Pricing som publiserer uavhengige priser på obligasjoner.

Note 8 – Solvens og tellende kapital

Fra og med 1. januar 2016 er norske skadeforsikringsselskaper underlagt det nye felleseuropeiske solvensdirektivet Solvens II. Dette innebærer en ny måte å beregne selskapets risiko og kapitalstatus på, hvor selskapene gjennom å ta hensyn til alle risikoklasser de er eksponert for beregner et krav til tilgjengelig solvenskapital som skal sikre selskapets drift etter et sjokk som teoretisk oppstår hvert 200. år – 99,5 prosent sannsynlighet for videre drift. Eika Forsikring har implementert EIOPAs standardmodell for modellering og beregning av kapitalkrav og tellende solvenskapital.

Ved utgangen av kvartalet er selskapets solvenssituasjon i hht til Solvens II slik det fremgår av tabellen:

Beløp i tusen kroner	31.12.2016	31.12.2015
Samlet kapitalkrav (SCR)	793 356	749 971
Tellende solvenskapital til dekning av SCR	1 229 218	1 200 182
Solvensmargin	155 %	160 %

Note 9 – Nærstående parter

Som nærstående parter ansees alle selskaper innen Eika Gruppen konsernet samt styremedlemmer og ledende ansatte i selskapet. Transaksjoner mellom morselskapet og de øvrige selskapene i konsernet inngår som en del av den ordinære virksomheten. Dette omfatter administrative tjenester, leie av lokaler og driftsmidler samt utlån og finansiering.

Tlf: +47 22 87 81 00
E-post: post@eika.no
Parkveien 61
P.b 2349 Solli
0201 Oslo

www.eika.no

eika.